

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS TAPATYBĖS KORTELĖS IR PASO ĮSTATYMO NR. XII-1519 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-765

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. lapkričio 5 d. sprendimo Nr. SV-S-434 1.2 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Nepritarti Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-765 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projektas neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyto teisėkūros tikslingumo principo, reiškiančio, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu tokia paslauga – informavimas apie turimos asmens tapatybės kortelės ir paso (toliau – asmens dokumentas) galiojimo pabaigą – vadovaujantis Lietuvos migracijos informacinės sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2018 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1V-149 „Dėl Lietuvos migracijos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, 24.1.1.5 papunkčiu yra automatiškai teikiama visiems Lietuvos migracijos informacinės sistemos (toliau – MIGRIS) paskyras turintiems Lietuvos Respublikos piliečiams (toliau – pilietis) du kartus: pirmą kartą – prieš 210 dienų iki dokumento galiojimo pabaigos ir antrą kartą – likus 60 dienų iki dokumento galiojimo pabaigos, jeigu piliečiai neatsisakė šios paslaugos, atitinkamai pakeisdami asmeninės MIGRIS paskyros nustatymus. Toks priminimas siunčiamas MIGRIS paskyroje nurodytu piliečio elektroninio pašto adresu (toliau – el. paštas). Informacija apie galimybę el. paštu gauti priminimą apie turimo asmens dokumento galiojimo pabaigą pateikta Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) interneto svetainėje. Prisijungęs prie savo MIGRIS paskyros pilietis gali gauti informaciją apie galiojančius savo ir nepilnamečių vaikų asmens dokumentus, pateikti pranešimus apie prarastus dokumentus, užsisakyti informavimo apie dokumentų galiojimo pabaigą paslaugą. Piliečiai patys nusprendžia, ar jiems paslauga el. paštu gauti priminimą apie turimo asmens dokumento

galiojimo pabaigą yra reikalinga, ir pasirinkę gauti tokį priminimą MIGRIS paskyroje aktualizuoja savo el. pašto duomenis. Tokiu būdu užtikrinama, kad pranešimas apie asmens dokumento galiojimo pabaigą piliečiui bus išsiųstas tinkamu el. paštu. Įvertinus tai, konstatuotina, kad esamos priemonės ne tik sukuria galimybę teikti paslaugą tiems piliečiams, kurie tokios paslaugos pageidauja, bet ir prielaidas tinkamam tokios paslaugos praktiniam realizavimui (yra žinomas aktualus piliečio el. paštas). Migracijos departamento duomenimis, šiuo metu MIGRIS paskyras turi 878 tūkst. piliečių, iš jų 3086 piliečiai savo MIGRIS paskyroje yra atsisakę informavimo apie dokumentų galiojimo pabaigą paslaugos.

Atsižvelgiant į tai, kad yra sudarytos galimybės visiems to pageidaujantiems piliečiams gauti informaciją apie jų turimo asmens dokumento galiojimo pabaigą, konstatuotina, kad Įstatymo projekto tikslai – užtikrinti piliečių informavimą laiku, sudaryti sąlygas laiku pasikeisti asmens dokumentus ir stiprinti viešųjų paslaugų prieinamumą – iš esmės jau yra įgyvendinti praktikoje taikomomis ir net palankesnėmis nei siūloma nustatyti Įstatymo projekte priemonėmis (šiuo metu pilietis apie asmens dokumento galiojimo pabaigą informuojamas du kartus). Taigi Įstatymo projektu siūloma teisinio reguliavimo priemonė – nustatyti pareigą Migracijos departamentui informuoti piliečius apie po 2 mėnesių pasibaigsiantį jų asmens dokumento galiojimo terminą – netikslinga ir nėra būtina Įstatymo projekto tikslui pasiekti.

2. Šiuo metu informavimo apie turimo asmens dokumento galiojimo pabaigą paslaugos teikimas pagrįstas piliečio išreikštu pageidavimu gauti tokią paslaugą ir su tokiu pageidavimu susijusia piliečio pareiga pateikti aktualius el. pašto duomenis. Informavimo el. paštu būdas pasirinktas kaip efektyviausias įvertinus informavimo kitais būdais (pvz., trumpąja žinute, telefono skambučiu, paštu ar kt.) kaštus. Įstatymo projekte paslaugos teikimas formuluojamas kaip prievolė Migracijos departamentui teikti informaciją apie visų išduotų asmens dokumentų galiojimo pabaigą. Pažymėtina, kad visų asmens dokumentus turinčių piliečių aktualių kontaktinių duomenų šiuo metu nėra valstybės registrų ar kitose informacinėse sistemose, todėl Įstatymo projektu siūloma nustatyti prievolė Migracijos departamentui negalėtų būti įvykdoma tais atvejais, kai nėra žinomi piliečio kontaktiniai duomenys.

Taigi Įstatymo projektui įgyvendinti Migracijos departamentui reikėtų administracinių išteklių gaunant ir tvarkant piliečių aktualius kontaktinius duomenis, taip pat turėtų būti nustatyta pareiga visiems piliečiams, kurie turi asmens dokumentus, susikurti MIGRIS paskyrą arba kitais būdais pateikti aktualius kontaktinius duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu paslauga – informuoti apie turimo asmens dokumento galiojimo pabaigą – jau teikiama jos pageidaujantiems piliečiams ir dėl šios paslaugos netinkamo teikimo nėra gauta piliečių skundų ar pasiūlymų, vertintina, kad Įstatymo projekte siūlomas teisinis reguliavimas būtų perteklinis, sukurtų papildomą našą Migracijos departamentui ir piliečiams bei neatitiktų Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyto teisėkūros proporcingumo principo, reiškiančio, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią našą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti.

3. Be to, Įstatymo projektu siūlomam reguliavimui įgyvendinti reikėtų papildomų valstybės biudžeto lėšų. Visų Lietuvos Respublikos piliečių informuoti el. paštu, kaip tai daroma dabar, nebūtų galima, todėl norint informuoti kitais būdais, pvz., trumpąja žinute, reikėtų MIGRIS atnaujinimo (maždaug 100 tūkst. eurų), kainuotų ir trumpųjų žinučių siuntimas. Kasmetinis tokių lėšų poreikis priklausytų nuo asmens dokumentų, kurie tais metais baigia galioti, skaičiaus (vidutiniškai kasmet baigia galioti apie 700 tūkst. asmens dokumentų). Trumposios žinutės kaina priklausytų nuo susitarimo su Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrinktu paslaugos teikėju.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seime 2025 m. gruodžio 11 d. priimtame Lietuvos Respublikos 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatyme papildomų asignavimų šiam tikslui nėra numatyta. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad valstybės biudžetas planuojamas įvertinus pagrindines rizikas valdžios sektoriaus finansams, rizikas dėl geopolitinės padėties pokyčių ir jos galimo poveikio Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ekonomikai, žmonėms, saugumo padėčiai ir siekiant išlaikyti visų valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų tvarumą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, užtikrinti apsaugą nuo ekonominių svyravimų, artimiausiu metu finansinės galimybės didinti valstybės biudžeto asignavimus bus labai ribotos.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, jog pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kad būtų išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės nėra būtinos, nes piliečiai, kurie nori būti informuojami apie jų turimo asmens dokumento galiojimo pabaigą, tokią galimybę jau turi, įgyvendinant siūlomą reguliavimą valstybės administraciniai ištekliai būtų eikvojami netikslingai ir neefektyviai.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras